

[Henry Christensen.]

drøftelserne om den fremtidige dyrtidsregulering jo intet havde at gøre med spørgsmålet om, hvorvidt den ene ordning nu var bedre for tjenestemændene end den anden. Det kunne, som også den foregående ærede ordfører nævnte, ingen på forhånd sige. Spørgsmålet var, hvad der var rimeligt over for andre samfundsgrupper og hensigtsmæssigt over for den almindelige økonomiske politik. Men den forhandlingsvilje, venstre lagde for dagen, blev ikke gengældt. Ja, den blev det nok en overgang, men så holdt det pludselig op fra anden side. Der måtte efter venstres opfattelse foretages i hvert fald én ændring, nemlig i det bestående pristalsgrundlag. Vi måtte tage skatterne ud af pristallet, og jeg tror, at det ville have været i tjenestemændenes sande interesse, om i hvert fald denne del af forslaget var blevet taget op og lagt frem til behandling i den højtærede finansministers lovforslag.

Hvilke grunde var der da til at undlade skatternes indregning i reguleringsgrundlaget? Når skatterne er steget, er det som regel af en af to årsager: det kan skyldes finanspolitiske hensyn for at begrænse købekraften. Men hvis statens tjenestemænd automatisk får efterfølgende lønmæssig dækning, fordi skatterne er steget, undrages de derved også automatisk fra den forbrugsbegrænsning, der var påtænkt over for alle, og derved rammes alene visse andre samfundsgrupper. Over for dette har man så enkelte gange i det høje ting lovgivningsmæssigt holdt sådanne afgiftsstigninger uden for pristallet, men dels er det kun sket enkelte gange, dels har det, når det er sket, medført voldsomme og stærke protester bl. a. fra tjenestemandsgupperne, der hævdede, at det var i strid med det grundlag, hvorpå deres lønninger lovgivningsmæssigt var fastsat, og det var — efter at tjenestemandsgorganisationerne havde godkendt aftalerne og loven var gennemført — at gøre brud på de vilkår, der på forhånd var aftalt.

Skatterne kan imidlertid også stige af en andre grunde, og de gør det, bl. a. fordi det offentlige desværre stadig påtager sig flere og flere opgaver, hvad til gengæld så somme tider medfører, at borgerne slipper for tilsvarende udgifter, sådan som det har været

fremhævet over for kommissionen, for eksempel skolebespisningen af børnene, hvorved forældrene slipper for en udgift. Det kan også ske, at staten pålægger befolkningen større skattebyrder for at kunne løse andre, større opgaver, f. eks. landets fælles forsvarsopgave. Er det nu rimeligt i disse tilfælde, at statens tjenestemænd skal have en ordning, hvorved de automatisk slipper for at tage deres part af de udgiftsførelser, staten får, og hvorved byrderne væltes over på andre grupper, i mange tilfælde de svageste grupper i samfundet? Dette kan ret beset hverken disse andre grupper eller tjenestemændene selv være tjent med. Det skaber nemlig hos andre grupper en indstilling over for tjenestemændene, der er til skade for den forståelse, uden hvilken det somme tider kan være svært at være tjenestemand.

Hvad betyder omvendt det nuværende system for tjenestemændene? Ja, hvis nu skatterne f. eks. næste år falder, fordi byggestøtteleven afvikles, så stiger jo boligudgiften. Skal tjenestemanden, der også skal betale forøget boligudgift, så ikke automatisk have den samme andel som andre medborgere i en skattesækning? Det vil i den situation være en afgjort uret mod tjenestemændene, hvis de nu skal bære byrderne uden at få den samme reelle fordel af skattesækningen. Dette er venstres principielle begrundelse, der er af såvel økonomisk som af moralsk art.

Synspunktet kan naturligvis føres ud i livet på flere måder. Nogle har sagt, at man kunne bevare det nuværende pristal og se helt bort fra fremtidige ændringer af direkte og indirekte skatter. Så ville fremtidige skattestigninger blive båret af alle efter evne, og vi ville undgå den automatisk virkende inflation, der ved flere lejligheder hidtil er kommet efter hver skattestigning.

Man kunne også gå over på det forslag, som vi i kommissionen forhandlede om, et konkret udkast til en ny lovtekst til indsættelse i den kommende tjenestemandsløvslov, en lovtekst, hvori man simpelt hen opererede med et nyt pristal, hvor såvel alle direkte som de væsentlige af de indirekte skatter var holdt uden for pristalsberegningsgrundlaget. Det er netop det nye, at det gennem de undersøgelser, kommissionen har ladet foretage, er blevet fastslået, at dette tek-